

Izhaja vsak de-
lavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144—
za pol leta K 72—

NOVIČAS

Uredništvo in upravnništvo v Ro-
pitarjevi ulici št. 6 — Telefon
uredništva št. 50 — Telefon
upravnništva št. 328

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36—
za en mesec K 12—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10—

DELA VSKI LIST

POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Novi podatki o volitvah.

Danes imamo na razpolago volivne iz-
ide iz 17 občin. Od teh je 9 občin v rokah
SLS, 5 v nasprotnih, v 3 pa je SLS enako
močna z nasprotniki. V teh 17 občinah je
izvoljenih skupno 268 odbornikov. Od teh
jih 160 pripada SLS, ostalih 108 pa na-
sprotnikom, in sicer SKS 51, JSDS 8,
ostali pa raznim naprednim in gospodar-
skim strankam, pod firmo katerih se skriva-
vajo samostojneži in JDS.

Volitve se vrše še danes in jutri. Po-
tem bo mogoče izdati celoten pregled. To-
liko je gotovo, da sedanja uradna poročila
kažejo namen vlade, volivne izide tako
prinešiti v javnost, da bi centralistični po-
raz bil manj viden. Pa ne pojde. Za to bo-
mo poskrbeli!

OKRAJ KAMNIK.

Vel. vas: SLS 47 (8), SKS 46 (8).
Kraška: SLS 86 (10), združene na-
predne stranke 58 (6).

Blagovica: SLS 127 (13), SKS 33 (3).
Lukovica: SLS 20 (3), gosp. stranka
40 (7).

Depala vas: SLS vseh 10.

Brezovica: SLS vseh 10.

Sp. Koseze: SLS vseh 10.

OKRAJ KRANJ.

Stražisce: Gosp. stranka 74 (5), soc.
dem. 115 (8), SLS 154 (11), in sicer KZ 89
(6), Delavska zveza 65 (5).

Kranj. Kompromisna lista z liberalno
večino. Za župana izvoljen Ciril Pirc.

OKRAJ KRŠKO.

Studenc: SKS vseh 24.
Trebelno: Priobčeni izid se popravlja
v tem smislu: SLS 145 (12) neodvisna gosp.
stranka 26 (2), SKS 126 (10). SLS in neod-
visna gosp. stranka sta imeli vezani listi
proti SKS in bosta skupaj 51. Tedaj: SLS
14, SKS 10.

Sv. Križ pri Kost.: SLS 250 (19), SKS
76 (5).

Mokronog: Priobčeni izid se popravlja:
SLS 174 (11), SKS in JDS 189 (13).
Trzin: SLS 91 (7), SKS 128 (9).

OKRAJ NOVO MESTO.

Ambrus: SLS vseh 16.

OKRAJ KOČEVJE.

Sušje: SLS vseh 10.

OKRAJ ČRNOMELJ.

Črešnjevec: SLS 40 (8), Gospodarska
stranka 40 (8).

Kapitulacija antante pred poljskimi ustaši.

LDU Hindenburg, 11. maja. (Wolff.)
Danes dopoldne so Poljaki aretirali na
gimnaziji profesorja Kleinwächterja in ga
odvedli v smeri proti Bytomu.

LDU Pariz, 11. maja. (Wolff.) Agence
Havas javlja iz Varšave, da so francoski
poslanik ter angleški in italijanski opravi-
nik že podvzeli po poslaniškem svetu skle-
njeni skupni korak pri poljski vladi. Vsi
trije zastopniki so naprosili poljsko vlado,
naj se odpove uporniškim elementom.

LDU London, 11. maja. (Wolff.) »Ti-
mes« javljajo iz Bytoma: Po dogovoru med
medzvezniško komisijo in poljskimi vsta-
ši, ki je dovedel do priznanja takoiimenov-
ane Korfantiyevе črte kot demarkacijske
črte uporniškega gibanja, je prevzela med-
zvezniška komisija odgovornost za nad-
zorovanje ozemlja, uporniki pa dobe kon-
trollo nad železnicami. Kakor poroča list
dalje, je ponižanje zaveznikov v Gor. Šle-
ziji popolno. Po poročilu lista se ne dasta
z besedami izraziti srd in ogorčenje an-
gleškega in italijanskega zastopnika. Že

več mesecev opažati francosko naklon-
jenost Poljakom. Italijani, ki so imeli 30
do 40 mrtvih, bodo težko ostali ravnodušni.

LDU London, 11. maja. (Wolff.) »Mor-
ning Post« javlja iz Rima: Italijanski urad-
ni krogi pripisujejo govorici iz Gor. Šle-
zije veliko važnost. Po italijanski konstitu-
cionalni praksi se more smatrati nenavad-
ni korak kralja, ki je poklical grofa Sforza
v Kvirinal in izrazil željo, da ga podrobno
informira o rezultatih londonske konferen-
ce in o stališču zaveznikov napram zad-
njim dogodkom, kot dokaz za resen vpliv,
ki so ga napravile italijanske izgube v Gor-
nji Šleziji na italijansko javno mnenje.

LDU London, 11. maja. (DKU) Kakor
poroča »Daily Mail«, je povzročil poljski
upor v Gornji Šleziji v londonskih uradnih
krogih veliko skrb. Korfanti je izjavil v
pogovoru s poročevalcem omenjenega li-
sta: V enem tednu bodo naše čete zasedle
vse ozemlje, ki ga nameravam anektirati.

Boj za šolo.

Ena stvar tesno družijo vse proti-
krščanske struje, bodisi meščansko-kapi-
talistične, bodisi socialistično-komunistič-
ne: želja po razkristjanjenju šole. Kjerkoli
pride katera teh struj do oblasti, se takoj
loti šole, da bi jo razkristjanila. Ta poizkus
doživljamo pravkar pri nas, a nekaj po-
dobnega se godi tudi v Nemčiji, čeprav v
omejenem obsegu.

V Höhscheid pri Solingenu (zapadna
Nemčija) imajo v občinski upravi komuni-
stično večino. Ta večina je poslala v šol-
sko deputacijo (šolski svet) izključno le
svoje ljudi in je zastopnike manjšine po-
polnoma prezrla. Komunistični šolski svet
ni poznal nujnejšega posla, nego da začne
v šoli izvajati svoj brezverski program.
Ker si ni upal kar povprek odpraviti ver-
skega pouka, ki je zagotovljen v državni
ustavi, je sklenil, da se na šolah ustanove
posebni brezverski ali takozvani »svetni«
razredi. V te razrede naj bi hodili otroci,
katerih starši odklanjajo verski pouk. Na
ta način naj bi se na šolah vgnezdilo brez-
verstvo in polagoma iztisnilo verski pouk
sploh.

Tej nakani so se verni protestantski
in katoliški starši najodločnejše uprli. In
kar je za visoko kulturno stališče nem-
škega učiteljstva veleznačilno: staršem se
je pridružilo celokupno učiteljstvo brez
izjeme. Sklenil se je skupni štrajk otrok
in učiteljstva in od 24. m. m. so zaprte vse
šole. Učitelji, katere je komunistični šol-
ski svet imenoval za pouk na brezverskih
razredih, so izjavili, da na teh razredih no-
čejo poučevati. Komunistični mogotci so
se nato nad njimi prav svobodomiselnoma ma-
ščevali: odpustili so jih iz službe. Toda
učiteljstvo in starši niso popustili in pri-
stojna pokrajinska vlada se je morala z

njimi začeti pogajati. Sicer zaenkrat niso
dosegli, da bi se odpravili že ustanovljeni
brezverski razredi, pač pa se je ustavilo
vsako nadaljnje ustanavljanje takih raz-
redov in odpušteni učitelji dobe svoja me-
sta nazaj.

V Nemčiji pripravljajo nov državni
šolski zakon, ki ima končno veljavno rešiti
vprašanje verskega pouka v šolah. Kato-
ličani in verni protestanti gredo v tem
vprašanju trdno skupaj in zahtevajo, da
ostani vera brezpogojno na šolah. To na-
čelo bo gotovo tudi zmoglo, kajti veren
kristjan v tem ne more in ne sme popu-
ščati. Lepo je, da v tem boju stoji v prvih
vrstah učiteljstvo samo. Neglede na slučaj
v Höhscheidu je katoliška učiteljska zveza
sklenila izjavo, da noben njen član ne bo
ne sedaj ne v bodočnosti sprejel službe
na takozvani svobodni ali svetni šoli.

Tudi verni slovenski starši in učitelji
se morajo pripraviti na najodločnejši boj
za šolo. Javne šole morajo ostati na ver-
skem temelju, ker je, hvala Bogu, še ogrom-
na večina slovenskega ljudstva verni. Ako
hoče kdo na svojem lastnem otroku delati
poizkuse z brezversko vzgojo, naj to stori
zasebno na svojo lastno odgovornost in
svoje lastne stroške. Splošnost pa hoče v
šoli jamstva za dobro vzgojo otrok, a to
jamstvo je dosedaj edino le vera.

ENTENTA IN NEMCIJA.

LDU London, 11. maja. (Reuter.) Lloyd
George je prečital v spodnji zbornici odgo-
vor nemške vlade na ultimatum zaveznikov,
v katerem se brezpogojno sprejemajo za-
hteve zaveznikov glede obnovitev, jam-
stev, razorožitve in postopanja napram
vojnim krivcem. Lloyd George je dejal:
Obvestil sem takoj brzojavno vse udele-
žene države in smatram to za popoln spre-
jem vseh zahtev. (Dolgotržno odobrava-
nje.)

Opozicija proti policijskemu režimu in proti obznanam.

Belgrad, 11. maja. Ministrski pred-
sednik Pašić je 10. t. m. sklical ožjo kon-
ferenco, ki naj bi odobrila nameravane
vladne nasilne odredbe na Hrvatskem. Na
konferenco so poleg ministrov Pašića,
Draškovića in Pribičevića ter zastopnikov
radikalne in demokratske stranke povabili
tudi voditelje opozicije: dr. Drinkovića, dr.
Laginjo, dr. Korošca in Stepana Barića
ter dr. Trumbića.

Poročal je notranji minister dr. Dra-
šković, ki je opisal položaj na Hrva-
tskem kot skrajno nevaren. Radićeva
stranka stremi za popolnim odcepljenjem.
Skupščino, ki jo je vlada prepovedala, na-
merava Radić vseeno prirediti. Treba je
odredb, da se zabrani prelivanje krvi in
tu morajo sodelovati vsi poslanci.

Odgovarjal je naprej poslanec Jugo-
slovenskega kluba Stepan Barić. Opo-
zarjal je vlado, da je Radić le en pojav
globokega vzroka: spora med srbskim in
hrvatskim narodom. Vlada naj gleda, da
se ta spor poravnava; popusti naj v ustav-

nem vprašanju in sklone sporazum. Ako se
to ne zgodi, je velika nevarnost, da pride
do preloma, ki bo škodil mirnemu razvoju
države.

Nato je govoril dr. Trumbić, ki je
osvetlil naš težavni zunanji položaj in
resno pozval vlado, naj skuša doseči z vse-
mi deli naroda sporazum.

Posl. dr. Korošec je izjavil, da se
kruto moti tisti, ki hoče z obznanami pre-
mostiti prepad, ki je zazijal med posamez-
nimi plemeni. Položaj v državi postaja čim
dalje tem težji in obvladati ga bo mogoče
le s sporazumom med plemeni. Vsa odgo-
vornost za politiko, ki je ustvarila sedanji
kaos, pada na vlado.

Nato je govoril Pašić, ki si je pral
roke in rekel, da o obznani v Sloveniji ni-
česar ne ve.

Konferenca vladi in njenim strankam
ni prinesla zaželenega uspeha, ker je opo-
zicija soglasno odklonila odgovornost za
nasilno vladno politiko.

Pred glasovanjem o ustavi.

LDU Belgrad, 11. maja. (ZNU.) Danes
jutraj ni bilo seje ustavotvorne skupščine.
Popoldne se je seja pričela ob 16.30. Na
dnevnom redu je bilo nadaljevanje gene-
ralne debate o ustavnem načrtu. Po izvr-
šenih formalnostih je prvi govoril dr. Mi-
roslav Spalajković (radikalec), ki je izja-
vil, da sta boljševizem in komunizem pred-
met socialne patologije.

Za njim je govoril dr. H o h n j e c (Ju-
goslovenski klub) v zmislu programa Jugo-
slovenskega kluba odnosno proti vladne-
mu ustavnemu načrtu.

Posl. Agatonović (demokrat), ki je
nato govoril, je naglašal, da se danes ne
more živeti od zgodovine. Očita Narodne-
mu klubu, da še vedno misli, da je Belgrad
Budimpešta. V centralizmu so vsi pogoji
našega unitarizma, da čimprej postanemo
narod ene mentalitete od Triglava do Solu-
na. — Nato je govoril Radoslav Bojić (ko-
munist). Seja se je zavlekla pozno v noč,
da bi čimprej končali vsi govorniki in se
moglo preiti na glasovanje, ki bo morebiti
že jutri.

LDU Beograd, 11. maja. (ZNU.) Na seji
zemljoradniškega kluba, ki se je vršila
včeraj in predvčerajšnjim, se je razprav-
ljalo o postopanju stranke povodom glas-
vanja o načelni strani vladnega ustavnega
načrta. Struja, ki prevladuje v klubu, pred-
laga, naj se sklene, da se glasuje samo po-
gumno za sprejetje ustavnega načrta. Z ozi-
rom na to bi zemljoradniki zahtevali od
vlade, da poda v skupščini izjavo, v ka-
teri bi obljubila, da bo upoštevala pred-
loge zemljoradnikov, ki so jih predlagali v
svrhu izpremembe posameznih členov
ustave. V tem smislu bodo glasovali za
ustavo, drugače pa proti. Odločitev v klubi
je baje že danes padla.

Belgrad, 12. maja. (Izv.) Danes konča
v konstituenti generalna debata o ustavi,
dasiravno je prijavljenih še 20 govornikov,
ki pa ne bodo mogli vsi govoriti. Glasova-
nje bo zvečer. Popoldne imajo vsi klubi se-
je, na katerih bodo odredili svoja stališča.
Večina članov zemljoradniškega kluba bo
glasovala proti vladnemu načrtu.

Določanje meje z Italijo.

LDU Ljubljana, 12. maja. Topografske
sekcije naše razmejitvene delegacije
odpotojujejo danes v ozemlje, kjer bo tekla
državna meja med Jugoslavijo in Italijo.
Vsega skupaj so sestavljene tri sekcije, ki

bodo vršile delo skupno s po eno odgovar-
jajočo italijansko sekcijo. Delo bo pričelo
v Leskovi dolini (pri Snežniku) in v La-
zah (pri Cerkniškem jezeru.)

Macedonski muslimani in Arnavti.

Belgrad, 12. maja. (Izv.) Macedonski
muslimanski komite je z ozirom na veliko
nerazpoloženje proti vladnemu terorju, ki
se izvaja nad macedonskim prebivalstvom,

stopil v zvezo z Arnavti. Namen njihove
zveze je podvzeti korake proti naši državi.
To gibanje zavzema obširne dimenzije in
grozi, da postane nevarno.

Teror na Reki.

Bakar, 12. maja. (Izv.) Tekom včerajš-
njega dne je prispelo v Bakar mnogo be-
guncev iz Reke. Zvečer je prispel tudi Za-
nelli z ostalimi člani svoje vlade. Begunci
pripovedujejo o nepopisnem terorju, ki ga
izvajajo fašisti. Tatvine in ropi se množijo.
Prišlo je do spopadov med prebivalstvom
in fašisti ter je več oseb mrtvih in ranje-
nih. Karabinjeri se napram vsem tem do-
godkom in izpadom drže popolnoma pasiv-
no. Za danes pričakujejo, da prispe še več-
je število beguncev iz Reke.

LDU Bakar, 11. maja. (ZNU.) Na Reki
se je pričel ponovno velik teror fašistov.
Semkaj je došlo nad 80 beguncev, ki pri-
povedujejo o grozotah na Reki. Preganja-
nje je naperjeno proti pristašem Zanelli in
Jugoslovenom. Bilo je mnogo mrtvih in ra-
njenih. Karabinjeri se zadržujejo popolnoma
pasivno. Banditi vdirajo v stanovanja in
kradejo. Po pripovedovanjih beguncev je
pričakovati, da bo prišlo jutri semkaj več-
je število reških meščanov. Ljudje beže od
doma brez vsakih sredstev.

Širite „NOVI ČAS“

Politični dogodki.

+ O porazih govore poteptani. Današ-
nje »Jutro« ve poročati o porazu »klerikal-
cev« na Belokranjskem. V dokaz za to trdi-
tev prinaša potrjena poročila. Mi kon-
statiramo, da ima SLS po dosedanjih po-
ročilih sledeče občine ali popolnoma v svo-
jih rokah ali pa ima večino: Božjakovo,
Drašiči, Adlešiči, Dragatuš, Dol, Dol. Pod-
gora, Griblje, Lokvica, Kot, Stari trg, Tal-
čji vrh, Tanča gora, Vinji vrh, Višica, Pe-
trova vas. Iz nekaterih občin še nimamo
poročil. Dejstvo je, da ima SLS večino be-
lokranjskih občin v svojih rokah. Da ne
bodo nasprotniki z vladno pomočjo slepa-
rili javnosti, bomo v kratkem priobčili
tudi imena izvoljenih odbornikov z izjavo,
da so pristaši SLS. Dejstvo je dalje, da ima-
jo samostojneži edino listo SKS samo v
štirih malih občinah in sicer v Butoraju,
Gradacu, Trilnicah in Sinjem vrhu. Smeš-
no je pa, če »Jutro« zmagoslavno poroča,
da ima SKS v Semiču večino. Mi nismo vi-
deli v Semiču nobene liste SKS. V Semiču
smo imeli samo listo SLS, dalje listo se-
miške zveze in trgovsko neodvisno stran-
ko. Kje je tukaj kaka sled o samostojne-
žih? Tako je tudi po drugih občinah. Dej-

stvo je, da je SLS pri volitvah v ustavotvorno skupščino dobila komaj eno četrtino glasov, sedaj ima pa polovico občin v svojih rokah, med njimi brez boja največjo občino na Belokranjskem, Vinico. V štirih malih občinah ni zastopana, v vseh ostalih ima močna zastopstva. To je resnica o porazu »klerikalcev« na Belokranjskem. Iz »Jutrovega« poročila pa tudi sledi, kako bo vlada poskušala mistificirati javnost. To pot se ji manever ne bo posrečil. Imamo prezanjsljive podatke o izidu volitev v rokah.

Policaidemokracija v Sloveniji. Zadnje policajdemokratske odredbe v Sloveniji so našle v hrvatskem opozicijskem časopisu živahen odmev. Vsi listi beležijo Baltić—Ravnihar—Ribnikarjeve navedbe kot nove dokaze sedanjega policajdemokratskega režima sploh. »Narodna Politika« naglašja, kako je s to obznanjo slovensko pleme postavljeno izven zakona in pred celim svetom označeno kot protidržaven element. Dalje osvetljuje list čudno nedoslednost policajdemokratskih centralistov, ki sicer pobijajo vsako oblast pokrajinskih vlad, tu si je pa policajdemokratska vlada naenkrat prisvojila toliko oblast, da na lastno pest izdaje dalekosežne izjemne zakone. Seveda so te naredbe popolnoma v duhu centralne vlade, ki skuša ohraniti svoj režim z enakimi policajdemokratskimi sredstvi. Bore oblast, ki se opira le še na taka sredstva!

Bled. Pri nas imamo stranko narodnih socialistov, ki pravi, da je delavska. Velika večina poštenih delavcev pri njej je res do zadnjega časa to mislila, toda kar njeno vodstvo počenja zadnje čase, to ni več ne delavsko, ne socialistično. Ali ni njen govornik priporočal vcliti Samostojno, torej tisto listo, katere kandidat Anželj je javno pred cerkvijo grozil delavcem, da ne odneha prej, dokler ne bo meso čez 60 K kilogram? Ali ni njen govornik pritrjeval samostojniku Medvedu iz Hraš, tistemu Medvedu, ki je na shodu v Ribnem delavcem grozil, da bo samostojna delavcem rezala jermena iz hrbtov? Ali ni njen predsednik Veber dal ukaz, da je treba pri volitvi župana skupno postopati s samostojno stranko graščaka Kenda? Nevolja med poštenim delavstvom je vsled tega velika. Ta nevolja si daje duška pri odborovih sejah in sestankih, kjer delavci zahtevajo, da se morajo tudi gospodje veditelj ravnati po njihovih sklepih. Ti pa se zapirajo pred njimi in imajo lastne pomenke med seboj. Izgovarjajo se, da jim glede občinske politike organizacija nima nič ukazovati. Tako torej! Ubogi delavec, ti plačaj in voli, ko pa se gre za tvoj življenjski interes, molči! Ali mislite, gospod Veber, da se delavec ne more nikjer drugje organizirati kakor pri vas? Pred volitvami smo sklenili: ne maramo frakarijev. Ali smo mar to sklepali zato, da Veber izkorišča našo organizacijo za štafazo blejski frakariji? To je čisto navadno izdajstvo delavskih interesov in le radi bi vedeli, kaj bo Veber za to dobil. Pomni pa naj dobro, da je razsodno delavstvo zadnjič nasledlo lažnjivim obljubam narodnosocialnega vodstva na Bledu in da si bo vedelo najti pot tja, kjer je njegovo mesto in njegova pravica.

Dnevni dogodki.

— **Volitev župana pri D. M. v Polju.** Pri današnji volitvi župana pri D. M. v Polju so samotoini zopet pogoreli. Zmagal je somišljenik SLS Feliks Svetek, ki je kandidiral na listi krščansko-socialne »Delavske zveze«. Našemu tovarišu in somišljeniku iskreno čestitamo!

— **Ježica.** V poročilu glede volitev na Ježici se je urinila tiskovna napaka. SLS je dobila 114 glasov in 6 odbornikov.

— **Zopet aretacije komunistov.** Iz Trbovelj: V ponedeljek so bili aretirani uglednejši komunisti, ker so se pobirali članarino za »Savez rudar. radnikov«; ter ker so orožniki pri hišnih preiskavah baje dobili spise, iz katerih se vidi, da imajo še vedno komunisti prevratne namene.

— **Aretirani tatovi.** LDU Sarajevo, 11. maja. Sarajevski policiji se je posrečilo izslediti veliko tatinsko družbo ter njene pomagače, ki so ukradeno blago prodajali v Zagrebu. Tatovi so vlamjali v trgovine z manufakturo. Večji del ukradenega blaga so našli, manjši del pa so tatovi že prodali. Krivci so izročeni državnemu pravdnstvu.

— **Iz Zagorja ob Savi.** Da je stanovanjska mizerija pri nas zelo občutna, tega se pač zavedajo pri nas v polni meri dotični gospodarji, ki imajo najemnike, ki jim zato vsak mesec zvišujejo najemnino. (Nekaj je častnih izjem!) Je tu neka gospa, ki misli, da ne sme preteči mesec, da ne bi zvišala najemnine, čeravno niso to njeni edini dohodki. Zvišuje naenkrat — čujte — za celih 60 in še več odstotkov. Seveda mora najemnik molčati ali pa se izseliti drugam. Kam? To je drugo vprašanje. Upamo, da bomo sedaj po občinskih volitvah vendar enkrat dobili prepotrebno stanovanjsko komisijo, ki bo te neznosne razmere uredila.

Ljubljanski dogodki.

Ij Policijskega stražnika obdolžil tatvine. Na Bleiweijski cesti je obdolžil v neki noči gospod G... policijskega stražnika H... da ga je okradel. Svojo trditve je ponovil še v kavarni proti hotelirki gospej Tereziji Zorčičevi. Gospod G... je pri sodišču trdil, da gospoda H... ni obdolžil tatvine in da je le rekel, da je g. H... kriv, da mu je bilo na neki veselici 15.000 K ukradenih, ker ga je spravil na veselico. Zorčičeva gospa je povedala: »Pred kakimi petimi tedni je bil gospod G. v naši kavarni. Klical me je k mizi in rekel, da ima s H. tožbo, ker ga dolži, da je njega okradel in pristavil: Policiji morajo krasti, ker imajo slabe plače. Ko sem ga opomnila, da ne sme tako govoriti, je rekel: H. mi je ukradel denar: to sem mu rekel in bom se rekel!« Gospod G. je nato rekel Zorčičevi gospej: »Resnico govorite! Vi se desetkrat zlažete!« Zorčičeva gospa ogorčeno: »Prosim, naj se to zapiše. Prisegla sem. Tožila bom! Incident se je zapisal na sodni zapisnik. Gospod G. je bil obsojen na 14 dni zapore. Potem, ko se je razglasila sodba, je vzkliknil gospod G.: »Ni pravilo! Bom tožbo ovrget, ker tega nisem rekel!«

Ij Hudo razžaljeni trgovec. Gospod Srebotnjak je tožil znanega g. Deghengija, češ, da je z ozirom na njega rabil več zaležih psov. Na okrajnem sodišču je g. Deghengi zanikal, da bi bil izrekel žalivke. Zaslišan je bil na to pod prisego nekdanji Srebotnjakov uslužbenec Josip Štrukelj, ki je povedal: »Po Srebotnjakovem naročilu prosim, da izročite naročene mi trame!« g. Deghengi je pa odgovoril z ozirom na gos. Srebotnjaka: »To je lump! Cigan! Brez denarja mu nobenih tramov ne dam!« Gospod Deghengi je bil nato obsojen na 100 kron globe, oziroma na tri dni zapore.

Ij 76 letna starica obsojena. V barakah na Ruski cesti stanuje 76 letna, še dovolj krepka gospa Ema J. Sprla se je in oštela neko mlajšo gospo: »Judež! Iskaljot! Satan! Golofivec!« ji je rekla. Stara gospa je povedala: »76 let sem stara; noben človek mi še ni kaj slabega rekel; res sem to rekla, a Vi ne veste, kaj počno z menoj!« — Ker je stara gospa žalivke priznala, je bila obsojena na 48 ur zapore.

Stajerske novice.

— **Našim pristašem v Mariboru in okolici** priporočamo vrla naša mojstra, in sicer izvrstnega in solidnega krojača Matija Mesariča v Krčevini štev. 139 pri Mariboru in čevljarja Vincenca Lenarčiča v Mariboru, Cankarjeva ulica 8, ki je znan kot eden izmed najboljših čevljarjev v Mariboru.

— **Davkoplačevalci mariborskega davčnega** okraja se nam pritožujejo, da morajo pri plačevanju davkov čakati po cele ure, preden pridejo na vrsto. Posebno neprijetno je to za one, ki pridejo po več ur daleč iz dežele.

— **Cven pri Ljutomeru.** Pri občinskih volitvah je dobila naša Delavska zveza 7 odbornikov, in sicer so izvoljeni tovariši: Skerget Jožef, Skerget Matej, Tibont Ivan, Arnuš Matej, Bratina Jožef, Slana Mihael in Verbaščak Anton. Kmetiska zveza je dobila 5, samostojstvo pa 4 odbornike.

— **Sv. Peter pri Mariboru.** Hud volivni boj je bil pri nas. Imeli smo dve kandidadni listi in sicer K. Z. oziroma SLS in Sam. km. stranke. Slednji so se združili s tukajšnjimi socialdemokrati ter so tako upali dobiti obširno občino v svoje roke. A delali so račun brez krčmarja. Zmagala je prva lista, ki je dobila 9, združeni nasprotniki pa 7 odbornikov. K zmagi v tej važni občini so veliko pripomogli naši vrli viničarji, ki so vsi glasovali za našo kandidadno listo.

— **Stanovanjska komisija v Mariboru** nadaljuje svoje socialno delo po vzgledu bivšega predsednika Vidmarja. Delavcu Dankotu, Pod lipo, ki že stanuje nad 20 let v Mariboru in ki s težkim delom preživlja svojo družino, se je odpovedalo stanovanje z razlogom, da ni v Mariboru pristojen. Torej samo za delavce in reveže bi naj to veljalo, ne pa za bogatina. Pa menda tudi g. Vidmar ni v Mariboru pristojen, a ima vendar obsežno stanovanje, pa mnogo je tudi še drugih takih. Ja, ja, je že tako, siromak je bil siromak in bo vedno ostal, tako si namreč mislijo gospodje demokrati, a mnogokrat pa je in bo drugače; vsak delavec je ravno takšen gospod, kot tisti, ki je od delavskih žuljev postal gospod, v zahvalo za to pa ga prezira, zaničuje in zatira. A za vse pride enkrat dan plačila. Prišel je in odšel g. Vidmar, gđ. Javoršek, a šli bodo še tudi drugi. Kajti drž. stan. kom. je v prvi vrsti zato, da ščiti ubožne sloje, ker bogati se že lahko sami.

Naša društva.

— **Odbor SKSZ** danes zvečer nima seje. Prihodnja seja se naznani v časopisu.

— **Osrednji odbor SDZ** ima v soboto 14. maja ob pol 14. uri v pisarni Slov. krščanske soc. zveze, Ljudski dom II. nadstr., važno sejo. Gre za važna vprašanja in je navzočnost vseh nujno potrebna. — Predsednik.

— **Fantje in mošje iz leskoviške dekanije,** na binkoštno nedeljo vsi v št. Jernej! Slov. kršč. soc. zveza vam priredi tam dvodnevno izobraževalni tečaj. Spored tega, za vas vse velevažnega tečaja dobite pri svojih župnih uradih in orlovskih odsekih, natisnjenega imate pa tudi v »Domoljubu«. Pridite v št. Jernej v nedeljo jutraj, tako da se boste mogli udeležiti skupne sv. maše in slovesnega pohoda v društveno dvorano! Pustite ta dan vse druge prireditve in se udeležite tečaja, ki je za vaše nadaljno delovanje v društvi volikanjske važnosti!

— **Koncert s peštrm programom** priredi dne 15. in 16. maja (obakrat ob 3. popoldne) v št. Vidu nad Ljubljano glasbeni odsek Razora pod vodstvom g. Hybaška. Čisti dobiček se porabi za nabavo novih instrumentov. Vabimo vsi katoliško inteligenco in tovariše Razoraše drugih mest — prijatelje mladine in prosvete! — Bog živ!

— **Službe iščejo:** 1 pisarniška moč s prakso, 2 strojna ključavničarja, 1 krojaški pomočnik. Poizve se v pisarni JSZ, Stari trg št. 2.

— **V službo se sprejme** pod ugodnimi pogoji hlapec h konju v Karlovcu. Poizve se v pisarni JSZ, Stari trg št. 2.

Iz organizacij.

Jugoslov. Strok. Zveza.

Okrožje JSZ Ljubljana. V četrtek, 12. t. m. ob pol 8. uri zvečer se vrši seja zgoraj omenjenega okrožja v spodnjih prostorih prvega ljubljanskega delavskega konsumnega društva na Kongresnem trgu. K tej seji, ki je organizatorično zelo važna, vabimo vse zaupnike in odbornike vseh skupin spadajočih pod okrožje JSZ Ljubljana. Ker gre tudi za velevažno statistiko, je vsaka skupina pod vsakimi pogoji dolžna, da pošlje svojega zastopnika, ki bo natančno lahko poročal o stanju in delovanju svoje skupine.

Skupinam, zvezam in zaupnikom Jugoslovanske strokovne zveze. Spomenice, članke, probleme, obširnejša poročila, ki jih zajemljejo, morejo brati vsi prizadeti v »Naši Moči«, katero ima pri vsaki skupini nekaj članov naročenih. Vsebinska »Naše Moči« od 10. t. m. je ta: 1. Uvodnik: V čem je trajna moč naših organizacij? 2. Zadruga zavest. 3. Delavska mladina. Stališče Jugoslovanske strokovne zveze z ozirom na strokovno in splošno izobraževalno šolanje obrtnega in industrijskega narasčaja. 4. Zveza tobačnega delavstva: Zadeva vdov in sirot. 5. Zveza kmetijskih delavcev: Zemlja in zemljiški delavci. 6. Zveza trgovskih nastavljenecv: Trgovski nastavljenici in nedeljski počitki. 7. Mednarodna krščanska strokovna zveza: Kongres nizozemskih kršč. strok. organizacij. Mednarodni kongres kmetijskih delavcev v Koblenzu. 8. Zveza služkinj. 9. Kulturne vesti. 10. Domače vesti.

Moste—Selo. V našem kraju je pred vojno obstojala krajevna organizacija Jug. Strokovne Zveze, ki se je prav lepo razvijala. Med vojno in po vojni pa je delo zastalo. Ker pa je organizacija posebno za delavstvo neizmerne važnosti, hočemo to krajevno organizacijo obnoviti. Na binkoštni ponedeljek se bo v ta namen vršil sestanek vseh katoliško mislečih delavcev in delavk. Poročal bo urednik Kremžar. Na sestanek, ki se vrši v Ljudskem domu, vabimo vse zavedne somišljenike in somišljenice, in prepričani smo, da se z ozirom na izredno važnost sestanka v največjem številu udeležijo. Bog živ!

Kovinar.

Guštanj. Silno grize socialiste in komuniste naše vseskozi posrečeno slavijo 1. maja. Komunistično društvo »Svoboda« sicer veliko napoveduje in obeta svojim tovarišem, kakšen nadomestek bodo imeli za prvi maj na binkoštni ponedeljek v Kobljah. Odkrito povemo, da vam privoščimo vseskozi srečo; ampak prepovemo si pa ostudne klevete in skoraj blasfemično sramotenje naše procesije, ki smo jo imeli na 1. maja. Vemo sicer, da se med socialisti nahaja dosti surovin in umsko zaostalih prenesti, a da morejo socialisti takšno neumnost, s kakršno že sem od 1. maja pitajo gotovi socialisti svoje tovariše in zbadajo naše delavce, češ, da so šli »ta črni hudič« prosit za točo k sv. Križu, da so »učili Mater božjo plesati« — ter da tako godijo še verjamejo, za tako »prebrisane« pa še nismo imeli gotovih sodrugov. Zato tudi razumemo, da verjamejo »sodrug« čenčam, ki jih neki »prebrisane« sodrug troši na račun JSZ, češ, da so naši odborniki za 12 urni delavnost. Stvar je preneumna! Na laž in na surovost imate že zdavnaj patent — in mi vam na to pot ne bomo šedili, radi vam prepustimo žalostno prvenstvo v tej stroki še naprej! Vodstvo jeklarne pa opozarjamo, da naj napravi mir slovenskim delavcem v jeklarni.

Tobačni delavec.

TOB. VPOKOJENCI IN VPKOJENKE!

V petek, dne 13. t. m., ob 3. uri popoldne se vrši izredni občni zbor zveze tobačnih vpkojencev v mali dvorani Ljudskega doma. K zanesljivi udeležbi vabi odbor.

Služkinja.

Strokovni shod služkinj. V ponedeljek 15. t. m. ob po 5. uri popoldne se vrši v Ljudskem domu v mali dvorani strokovni shod služkinj. Shod je važen; zato se ga naj udeležijo vse služkinje brez izjeme, ki žele same sebi dobro.

Trgovski in zasebni nastavljenici.

Danes ob pol 8. zvečer se vrši seja Zveze trgov. in priv. nameščencev v društvenih prostorih, Stari trg št. 2. Prosim, da se vsi odborniki točno in sigurno udeležijo. — Nadalje opozarjamo vse trgovske nastavljenice in zasebne uradnike, da poročajo, če žele pojasnil o odločitvi služb v slučaju, da želi kdo službo, ali da je komu znana prosta služba, radi plače, kršenje osemurnega delavnika. Sploh vse, kar bi se krivičnega godilo, na naslov: Zveza trgov. in priv. nameščencev, Ljubljana, Stari trg 2/I.

Ako želi kdo kakšna pojasnila, naj poseti društveno pisarno na Starem trgu št. 2 od 18. do 19. ure.

Železničar.

»Neednost med železničarji« in »Načela«. Na moj članek »Neednost med železničarji« v št. 95 »Novega časa« je skušal nekdo v št. 18 »Jugoslovanskega železničarja« odgovoriti, vendar me njegov odgovor, ki je pravzaprav samo zabavljanje in zavijanje, ni niti presenetil, kaj še zadovoljil. Če misli g. člankar, da je s tem, da drugim očita nekaj, kar sam dela, že tudi dokazal nasprotniku enaka dejanja, se jako moti. Zaraditega padejo očitki, da hoče »gospod« (prosim! gospod v narekovanju!) od »Prometne zveze« v »kalnem ribarju« (običajna fraza, kadar se ne ve nič natančnega povedati), da »prevrača kozlek«, da v »zmedenosti pride do pametne trditve«, da je hotel z onim člankom samo agitirati, da spravi vse železničarje, ki »trumoma« (včasih ste trdili, da nas sploh nič ni, sedaj pa vidite kar cele trume) izstopajo iz »Prometne zveze« itd., na njega samega nazaj. Svetujem mu, da še enkrat prebere dotični članek v »Novem Času« in sicer temeljiteje nego zadnjič. Zabavljanje, zavijanje, podtikovanje naj opusti, ker s temi nepoštenimi sredstvi ne bo pobil dejstev, katere sem navedel za posamezne trditve. Torej le »pošteno in odkrito, ne oziraje se na levo in desno« kakor je vaša navada. Železničar.

Presrečni železničarji. Mogoče se bode zopet kdo oglašil pri Z. j. z., češ, da je »Prometna zveza« protidržavna organizacija, ker zopet kritikuje razmere, kakršne so na južni železnici. Seveda, najbolj patriotično bi bilo, da smo tiho in elpo kličemo glavo pod sekuro sistema, kakršen se vpeljava na južni in državni železnici. »Državotvorni elementi« bili samo takrat, ako bi bili organizirani v Z. j. z., ker potem bi se upravam ne bilo treba bati, da se pomotejo oni, ki hočejo pometati z železniškimi uslužbenci. Javnost naj ve, za kaj nam gre. Vedno se je trdilo in tudi drugim državam je znano, da ga ni zvestežga in bolj zanesljivega, kot je slovenski železničar. Dokazov za to je dosti in slovenski železničar je lahko ponosen na svoje vrline, od katerih ima korist samo uprava in javnost. Ponosen je lahko slovenski železničar na svoje vrline, a ponosen ne more biti na voditelje svoje uprave. Sistem, kakršnega so začeli vpeljavati voditelji naše uprave proti svojim uslužbencem, je »pod psom«, in kaj kmalu se zna zgoditi, da bodo začeli od svojih uslužbencev pobirati prisilne doneske za popravilo kolodvorov in železniških prog. Da je temu res tako, povzamemo lahko iz službenega lista, v katerem se grozi železniškim uslužbencem, da bodo primorani plačati vse poškode, katere bi se pripetile pri izvrševanju njih službe. Torej premikati pri premikanju, ako se polomi železniški voz, sprevodnik, ki bi se mu utrgala zavora, ker je vršil svojo dolžnost, progor zopet, ako bi se mu pri delu na progi zlomil kramp, in kurjač, kateri bi pri mazanju stroja zakrivil, da se pokvari stroj, ker mu je železniška uprava dala premalo in preslabežga mazila na razpolago, za vse to naj bi po smislu službenega lista plačali železničarji, katerim uprava pri vsaki priložnosti utrjuje njih službene prejemke, in ako ne bi zadostovala plača, potem naj bi zastavil železniški svojo lažno družino šestih, osmih ali še več otrok. Ako pa kdo malo pogleda obloko železničarjev, si mora takoj predstavljati, da se nahaja kje v Albaniji. Eden je obleden tako, drugi zopet drugače. Kape železničarjev, druga uniforma in znaki je prava zmešnjava, za katero se pa železniška uprava ne briga in glavno je, da se bo na uslužbenca vplivalo, da si naj, ako že ni mogoče cele uniforme, vsaj kape kupijo sami, katere stane 180 do 200 K, in na ta način uslužbenci z lepo novo kapo pokrijejo svojo glavo in pa žalostne razmere železniških uprav. Železniške uprave, katere znajo uslužbencem pošiljati samo odredbe, naj pošljejo raje železniškemu stanu primerne uniforme in naj vsaj v tem smislu vodilni gospodje uprav pokažejo zmoglosti za ta mesta, za katera so odgovorni.

Viničar.

Svetinje. V Svetinjah je na binkoštni ponedeljek viničarski shod po maši pred cerkvijo. Govori poročevalec iz Maribora. Viničarji, katerim je za rešitev svojega bednega stanja, vsi na shod, ker samo zabavljati ne kaže, ampak v resnici je viničarjem potreba enotno nastopiti, če hočemo, da bomo kaj dosegli. Torej na svidenje na shodu.

Odgovorni urednik Anton Marinček.

Izdaja konzorcij »Novega časa«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Tovarna
JOS. REICH
Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Seienburgova ul. 4.
Barva vsakovratno blago.
Kemično čisti oblike.
Svati oljka ovratnike, za
pestnice in sreje
Podružnice: Maribor Novo mesto Kočevje
Gosposka ul. 38. Glavni trg. Štev. 39.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić
LJUBLJANA, Resljeva cesta 9.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.